

דברי תורה וחינוך

את סילת פלבוץ

תזריע מצורע | אברהם

בס"ד

פרשת מצרע: לאהוב ימים ולראות טוב

השבתות שבהן קוראים את פרשות תזריע ומצורע הפכו להיות השבתות שבהן מדברים על כוחו של הדיבור. בגמרא מצאנו שהצרת באה על רשימה של דברים חמורים ביותר – "אמר רבי יונתן: על שבעה דברים נגעים באין: על לשון הרע, ועל שפיכות דמים, ועל שבועת שווא, ועל גילוי עריות, ועל גסות הרוח, ועל הגזל, ועל צרות העין" (ערכין טז ע"א). ראוי לשים לב לכל אחד מהדברים החמורים האלו בפני עצמו, ולהבין את חומרת לשון הרע הנמנית כאן (ביניהם) – ואף על פי כן, רגילים לשים את מלוא המשקל על לשון הרע. כך גם נאמר בגמרא על הפסוק הפותח את פרשתנו: "זאת תהיה תורת המצורע – זאת תהיה תורתו של מוציא שם רע" (שם, טו ע"ב).

על המוציא שם רע כתב ה'שפת אמת' דבר נפלא ממש:

במדרש: מצורע – מוציא רע. כי בכל דבר יש תערובת טוב ורע, וכן באדם. ומכל מקום כמו שהוא בשורש הטוב גובר על הרע, כי מידה טובה מרובה. אבל צריכין לזהר שלא להוציא הרע מן הכלל. וכן כתיב נצור לשונך מרע כו' בקש שלום, הוא הביטול אל הכלל. וכן כתיב בטהרת מצורע שתי צפרים חיות, המים החיים, הכול לחזור להתדבק בשורש. וכשהוא בתוך הכלל יכול ליתקן. (שפת אמת מצורע תרל"א)

באדם, כנראה בכל אדם, יש טוב ויש מעט פחות טוב, יש תכונות ומידות טובות יותר, ויש כאלה שדורשות שיפור. 'מוציא שם רע' הוא אדם שלוקח את הרע מהמכלול ומבליט אותו, מוציא את הרע מתוך הטוב. זה דבר רע מאוד, כי תפקידו של האדם הוא לא להוציא את הרע אלא לראות את הכוליות של האדם, שהיא לעולם טובה – "הוי דן את כל האדם לכף זכות" (משנה אבות פ"א מ"ו).

זה מזכיר מאוד את תורה רפ"ב של רבי נחמן, העוסקת במשנה זו. מה קורה אם חברי נמצא במקום פחות טוב, איזו זכות אוכל למצוא בו? על כך כתב רבי נחמן שלעולם ניתן למצוא טוב בכל אדם. המשנה מבקשת מאיתנו למצוא את הטוב, ואז, ב"אפקט פיגמליון" האדם כולו הופך להיות טוב. קראנו לזה בעבר **מבט שיוצר מציאות**. אני יכול להוציא את הרע מחברי ולהבליט אותו, להיות 'מוציא שם רע', וזהו אסון; אך בכיוון החיובי, מי שמתבונן בעין טובה על הזולת ורואה בו את הטוב – 'מוציא שם טוב' – הופך בכך את חברו לטוב.

הרב יורם אברג'ל זצ"ל, בספרו 'אמרי נועם', הביא את דברי בעל ה'מאור עיניים' והרחיב:

"וה' יתברך מקבל תענוג מכל אחד מישראל אפילו מרשע גדול – כפלח הרימון רקתך, אפילו ריקנים שבך מלאים מצוות כרימון. וכשמדבר לשון הרע על אחד מישראל, אפילו כשאומר אמת, הוא מבטל תענוג הבורא כביכול [...] ומהפך מעונג לנגע, לכן שכרו מידה כנגד מידה – נגעים באים עליו".

כלומר, כל יהודי באשר הוא חשוב ויקר מאוד לפני הקב"ה, והקב"ה אוהב אותו ומקבל ממנו עונג גדול. וכשחלילה אדם מדבר לשון הרע על חברו הוא גורע לרגע את אותו עונג נפלא שיש לה' יתברך מאותו יהודי שעליו הוא סיפר לשון הרע.

הרב אברג'ל העביר את איסור לשון הרע גם ל'מגרש' שבין אדם למקום! כאשר מדברים לשון הרע על יהודי, הקב"ה עובר, כביכול, מעונג לנגע ולעצבות. כך גם אמר ה'חפץ חיים' – במקום שאין שלום בין אנשים, כנראה אין גם יראת שמיים.

צוות יקר וקדוש,

שבת שבה אנו לומדים על שמירת הלשון – אתגר לא פשוט שאנחנו מתפללים לעמוד בו – ננסה לא לתת תירוצים לעצמנו. כן, כנראה מצפים מאיתנו לא רק להימנע מלדבר רע חלילה על אף אחד, אלא גם להימנע מלחשוב רע; להיות מאלה ש'מוציאים שם טוב', כמו שלמדנו מה'שפת אמת' ומרבי נחמן. להתחנך להיות בעלי עין טובה, נפש נמוכה, לב טוב וחומל. לדעת שאיש אינו גבוה מזולתו, לא להתנשא חלילה. לכולם יש האות שלהם בתורה.

כמה מתאימה פרשה זו לימי ספירת העומר, ללימוד הגדול מכך שתלמידי רבי עקיבא מתו כי "עינים הייתה צרה זה לזה", או בגרסה אחרת "שלא נהגו כבוד זה לזה". פרשה זו נותנת את המבט העמוק על חיינו: "מי האיש החפץ חיים" – החיים כשהם במילואם הם חיים של מידות טובות, של אהבה גדולה לכול, ואז גם הקב"ה מתענג על בניו.

שנחה כולנו בעז"ה
שבת שלום ומבורך
חודש טוב
אברהם